

4

2016

ISSN-0207-4710

GÖYƏRÇİN

NİYLƏGƏR OĞLAN VƏ İLAN

(Bolqar nağılı)

(əvvəli ötən sayımızda)

Onlar yola düzəldilər. Birlikdə yuvaya girəndə burada ilanla birlikdə yaşayan küpəgirən qarı ilan dilində dostundan soruşdu:

–Bu kimdi belə özünlə gətirmisən?

–Mənim qardaşlığımdı.

–Bu necə canlıdı, başa düşə bilmirəm. O kimdi ki, sən onunla dostluq eləyirsən?

–Onun boyca kiçikliyinə, cüssəcə zəifliyinə baxma, məndən qat-qat güclü və hiyləgərdir.

–Niyə fürsət tapıb onu öldürürsən ki, canın qurtarsın?

–Mən onu necə öldürüm axı?!

–Gecə yuxuya gedəndə sən böyük çəkici götürüb onun başına vur!

Hiyləgər Petrin bəxti onda gətirdi ki, ilan dilini bilirdi. Ona görə də vəziyyətin çox ciddi və qorxulu olduğunu başa düşdü. Çox bərk qorxdı. Bütün bədəni titrədi. Ancaq özünü elə apardı ki, guya heç nədən xəbəri yoxdu.

Onlar çırağı söndürüb yatağa uzandılar. Qaranlıqda oğlan bir daşı götürüb öz yorğanının altına qoydu, özü isə qaçıb bir kənardə gizləndi.

Gecənin yarısında ilan yerindən qalxdı. Sakitcə yüz pudluq çəkici – guppulu götürüb oğlanın başına-başına vurmağa başladı. İlanın baş bilib vurduğu qaya parçasından qiğilicimlər sıçrayırdı.

Nəhayət, ilan yoruldu. Öz-özünə düşündü ki, yəqin oğlan xıncım-xıncım olub öldü.

Yorğun olduğuna görə ilanı yuxu tutdu. O, vahimə içində hiyləgər Petrin səsinə oyandı. Petr heç nə olmayıb kimi səsiylə bir qışqırdı:

–Sabahın xeyir, qardaş!

İlanın matı-qutu qurumuşdu. Handan-hana kəkələyə-kəkələyə dedi:

–Bu qədər ağır zərbədən sonra necə oldu ki, sən salamat qala bildin?

Hiyləgər oğlan özünü bilməməzliyə vurdu:

–Deməli sən məni çəkiclə döyürmüşsən? Mən isə elə bilmişəm ki, məni ağcaqanad, cücümücü dişləyir. Yox, qardaş, özünü havayı yerə əziyyətə salma! Sən məni heç zaman öldürə bilməzsən. Ona görə ki, mən bədənim bərkidib tunca döndərmişəm. Oxbatmaz dərim məni zireh kimi zərbələrdən qoruyur.

–Bunu necə eləmişən axı?!

–Necə olacaq, qaynar qazanın içinə girib, bədənim bişirmişəm, dərimi zirehləmişəm.

İlan yazıq-yazıq fısıldayıb ona yalvardı:

–Nə olar, kömək elə mən də bədənim tunca döndərim. Axı biz qardaşlıq!

–Kömək eləməyinə eləyərim. Ancaq bilmirəm sən o qədər istiliyə tab gətirə biləcəksənmi?

–Tab gətirərəm, gətirərəm. Hər bir əzaba dözərəm. Təki sən mənim də bədənim möhkəmləndir, zirehlə!

Oğlan çox ciddi şəkildə dedi:

–Əgər fikrin qətidirsə, küpəgirən, sehrbaz qarına tapşır ki, böyük bir çəllək su gətirib onu ocağın üstünə qoysun. Sən özün isə gir o çəlləyin içinə. Su yavaş-yavaş qızdıqca, sənin bədənin möhkəmlənməyə başlayacaq. Ancaq gerek canını dişinə tutub bütün ağırlara, göynəmələrə dözəsən!

İlanın əmri ilə sehrbaz qarı yekə bir çəllək su gətirib onun altında gur bir tonqal qaladı. Oğlanın əmri ilə ilan çəlləyin içinə girdi. Oğlan o dəqiqə qapağı bağladı. Dedi ki, bədəninin zirehlənməyini istəyirsənsə, qətiyyənlə bu qapağı açmaq olmaz. Gerek istiyə mərdliklə dözməyi bacarasan.

Əvvəl hər şey yaxşı idi. Su qaynara düşəndən sonra isə ilan qışqırmağa, yalvarmağa başladı:

–Oy, yandım, oy öldüm! Mənə kömək eləyin!

Oğlan bic-bic gülüb qışqırdı:

–Döz, döz, qardaşım, yoxsa bədəninə lazımı səviyyədə möhkəmləndirə bilməyəcəksən.

Sonra oğlan sehrbaz qarına bərk-bərk tapşırırdı ki, ilan nə qədər qışqırıb yalvarsa da, çəlləyin qapağını açma, ocağı sönməyə qoyma! Ancaq gecə, ilanın səsi tamam kəsildə, ay hər tərəfə nur saçanda qapağı açıb ilanı çölə buraxa bilərsən.

Oğlan bu tapşırıqları verəndən sonra çıxıb getdi. Gecəyarısı küpəgirən qarı çəlləyin qapağını açdı. Gördü ki, ilan çəlləyin içində bişərək ölüb.

Beləliklə də, yer üzündən əcaib ilanların kökü birdəfəlik kəsildi.

Tərcümə edib işləyəni R.Y.Əliyev

QIR MUZEYİ

Yamyaşıl çəmənlikdə
Göllər sanki yaradı.
Təbiət özü üçün
Qırdan muzey yaradıb.

Bu yerlər məskən olub
Şirə, pələngə, qurda.
Qədim heyvanlar batan
Qır gölləri var burda.

Vəhşilərin keçdiyi
Yol üstündə qır durub.
Heyvanlar batıb qıra,
Hamısını qır qırıb.

Bədənlər gölməçədə
Qaxac olub, quruyub.
Özləri ölənlərin
Qır izini qoruyub...

Qədim fillər, momontlar
Qır gölündə bişibdir.
Əvəzində adları
Tarixlərə düşübdür.

Bu muzeydə keçmişlə
Gələcək baş-başadı.
Qır onları öldürüb,
Qır onları yaşadıb...

Qorunur həmin göllər
İndi göz bəbəyi tək.
Bu göllərin sirrini
Hamı öyrənsin gerek!

Bura əsrarla dolu
Bir qaranlıq dərədi.
Qır gölləri keçmişə
Açılan pəncərədi...

HOLLİVUD BULVARINDA

Hollivud bulvarında
Gəzdim o baş, bu başa.
Bu küçə başdan-başa
Tamaşadır, tamaşa.

Yeridikcə yol boyu
Ulduza baxır gözüm.
Ulduzlar sıra-sıra,
Ulduzlar düzüm-düzüm...

Hər ulduzun önündə
Bir aktyor adı var.
Ürəklərdə onların
Sənətinin odu var.

Göydəki ulduzların
Bənzərini tapmadım.
Yerdəki ulduzların
Hamısını tapdım...

HOLLYWOOD

GƏZ VENİS BULVARINI

Burda oxuyan quşlar
Səsimizə səs verir.
Okeandan əsən meh
Şəhərə nəfəs verir.

Gəz Venis bulvarını,
Qoy gülsün üzün bir az!
Kölgədə üşüdünse,
Çıx günə, qızın bir az!

Günəşli gün olsa da,
O qədər isti deyil.
Yayın qızmar çağında
Yaylaqdasan elə bil...

VENİS

Hava səpsərin olur
Venisdə axşam-səhər.
Okeana yaraşır
Sahilindəki şəhər.

Həyətləri il boyu
Yaşıl otlar bəzəyir.
Hər küçə gül-çiçəkli
Çəmənərə bəzəyir.

Qərib saymır özünü
Alma, heyva, nar burda.
Dönüb ev sahibinə
Əbədi bahar burda.

Cərgəylə düzülse də,
Heyran qalmışam buna –
Bir-birinə bənzəmir,
Bircə ev, bircə bina.

Qəriblik hiss eləmir
Kim ki bura buyurdu.
Sakit okean kimi
Dayağı var bu yurdun...